

October 1, 1978

**Policy Statement on the Bulgarian Relations with
Angola, Ethiopia, Mozambique, and PDR of Yemen.**

Citation:

"Policy Statement on the Bulgarian Relations with Angola, Ethiopia, Mozambique, and PDR of Yemen.", October 1, 1978, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 378-B, Record 1, File 488. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/113582>

Summary:

Policy recommendations for strengthening the political and economic ties between Bulgaria and the countries of the Third World.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

Translation - English

I. НЯКОИ ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

1. За голямото политическо значение на връзките на Народна република България с Ангола, Етиопия, Мозамбик и НДР Йемен.

От политическа гледна точка разширяването и задълбочаването на връзките на Народна република България с посочените развиващи се страни заема особено място. Това е най-действеното средство за реален принос в укрепването на съюза на социализма с националноосвободителното движение, за усилване на антиимпериалистическия потенциал на тези важни освободили се страни, за утвърждаване на тяхната социалистическа ориентация, и с това – за създаване на непосредствен резерв за разширяване на световната социалистическа система.

Най-вероятната насока на развитието на Ангола, Етиопия, Мозамбик и НДР Йемен е създаването на народно-демократическа власт при хегемония на радикалните политически сили, ръководещи се в своята практическа дейност главно от марксистко-ленинската теория, а не от националистическо-религиозни възгледи. Можем да очакваме, че такава власт в известна степен ще изпълнява функциите на диктатура на пролетариата. Разбира се, ние отчитаме, че всички тези държави са в началото на процеса на дълбокото преобразуване на обществото и не могат да се изключат регресивни обрати.

Обстановката в развиващите се страни днес е особено сложна и особено противоречива, задълбочава се диференциацията между тях в политическата област,

- 2 -

естествено не само в политическата, също в другите области на обществения живот.

Не се оказва устойчив "центристкия" насърбаасистки модел на развитие, който доведе до възникване на политически режими със социална опора в дребната буржазия от града и селото, в държавния апарат и, до известна степен, в неосъзналия все още своите класови интереси и историческа роля пролетариат. В идеологическо отношение тези режими, въпреки известната еволюция, се придържат към една своеобразна смесица от социалистически, националистически и религиозни възгледи.

Една от възможните насоки на еволюцията на тези режими вече беше представена от "десния вариант", какъвто е случаят с Египет, т.е. буржоазно прераждане върху държавно-капиталистическа основа.

Особено значение в сегашната обстановка придобива включването на тези страни в социалистическата система на световното стопанство. Ето защо въвличането на посочените развиващи се страни в международното социалистическо разделение на труда се превръща в една от най-актуалните задачи на външната политика на Народна република България.

Трябва да съдействуваме активно на този процес, да подпомагаме политическите сили, които действително се стремят към изграждане на истинско социалистическо общество, за преодоляване на разбирането за социализма като крупен държавен сектор и кооперирано селско стопанство при запазване не само на дребната, но и на средната буржазия в града и селото, да съдействуваме на тези сили

да застанат на марксистко-ленински идейни и политически позиции. Обнадеждаващи примери в това отношение имаме.

2. За голямото значение на икономическите връзки със страните, за които са изготвени програмите.

Особено актуален става въпросът за икономическите отношения с Ангола, Мозамбик, Етиопия, Нигерия, за тяхното място и роля във външнoикономическите връзки на Народна република България, по-специално за задоволяване на някои потребности на народното стопанство, което в най-голяма степен определя задачите и направленията на сътрудничеството

Първо, тези страни са източник на промишлени суровини и продоволствени стоки, с които нашето стопанство се снабдява чрез внос.

Второ, те са купувачи на машиностроителна и друга промишлена продукция.

Трето, заплащането на вноса от тези страни е сравнително по-малко труден въпрос за България, доколкото може да става чрез износ на такива стоки и услуги, като специално имущество, комплектни обекти и други.

Също — което е много важно — сътрудничеството с тези страни ще поражда допълнителен импулс за социалистическата икономическа интеграция, доколкото то ще изисква по-тясна координация на усилията на социалистическите страни на многостранна основа, постигане на съгласуваност на действията в рамките на СИВ.

Отчитайки конкретно възможностите за разширяване и задълбочаване на икономическите връзки с тези развиващи се страни, техният относителен дял във външнотърговския

оборот на Народна република България трябва да нарасне значително до 1990 и 2000-та година, като се държи сметка за първостепенното и решаващо значение на икономическата интеграция със страните - членки на СИВ, в това число и с нашата страна за социалистическото строителство.

3. Ефективността на връзките и сътрудничеството с Ангола, Мозамбик, Нигерия, Етиопия, НДР Йемен.

Безспорно това е следващият особено важен въпрос, на който ние следва да отделим специално внимание, обсъждайки програмите.

Основни направления на вноса примерно следва да бъдат: дефицитните за нашето стопанство видове минерални и растителни суровини, както и продукти на тяхната първична преработка; доставката на продукти на тропическото земеделие, на тропически и субтропически суровини и продукти; промишлените стоки, при които развиващите се страни имат конкурентни предимства пред развитите капиталистически държави.

Главни цели на сътрудничеството в областта на износа трябва да бъдат: създаване на производства, които да съдействуват както за задоволяване на народостопанските потребности на България, така и за развитие на освободените се страни, изграждане на сътрудничество на многостранна основа /България и другите държави от СИВ - развиващите се страни/. За водещо направление в оказването на съдействие чрез износа трябва да се счита създаването на условия за разгръщане в перспектива на икономическо и производствено коопериране.

- 5 -

Като ново перспективно направление в икономическото и научно-техническото сътрудничество на България с посочените развиващи се страни се очертават износът на патенти, лицензии, научно-техническа документация, консултанционни услуги. Перспективна насока е инвестирането в нашето машиностроене, с оглед чрез износа на негова продукция да се доставят суровини от развиващите се страни, включително разработване на находища на място на компенсационна основа.

Наред с новите, следва да се развиват и усъвършенствуват такива доказали своето голямо значение форми, като търговските споразумения и съдействието на България в изграждането на промишлени и селскостопански обекти.

Необходимо е да се активизира участието на наши организации в съвместни или смесени търговски и производствени компании, създавани на двустранна или многостранна основа с участието на другите държави от СИВ.

II. НЯКОИ ВЪПРОСИ И СЪОБРАЖЕНИЯ ОТ ПО-КОНКРЕТЕН ХАРАКТЕР

Някои от тези въпроси вероятно са решени и имат отговор, но този отговор липсва в текста на самите програми.

1. Връзката на комплексните програми с плана за социално-икономическо развитие на Народна република България, както и отражението на мероприятията и дейностите, предвидени в програмите, върху изпълнението на плана.

2. Въпросът за финансирането на задачите, предвидени в комплексните програми, източниците на финансирането на инвестиционните мероприятия, предимствата за нашата страна от начина на решаване на проблемите в тази област.

3. Също така - въпросът за осигуряването на изпълнението на задачите, поставени в програмите, с материални ресурси, какви са предимствата за нашата страна. Или, другояче казано, въпросът за вътрешната база и вътрешния тип на настъплението, направленията и целите на което чертаят програмите до 1990 година.

4. Би трябвало да намери своето място и проблемът за географските разстояния и ролята на транспорта, каква е нашата сметка в това отношение.

5. На редица места задачите са формулирани прекомерно директивно - например, еди кой си показател за износа или вноса "да бъде" /вж. във всички програми раздела за стокообмена/. Това са показатели, под които ние като държава сме сложили своя подпис и в този смисъл изразите са

- 7 -

понятни. Но когато става дума за кравеферма с 500 крави, или лозе с 1000/хиляда/ декара, или овощна градина с 1000 /хиляда/ декара, при това след няколко години, би следвало освен строго фиксирания, договорен между нас и съответната страна показател, да има постановка за известна гъвкавост – ако в последния момент поставят въпроса за увеличаване на декарите на лозето или овощната градина от хиляда на хиляда и сто декара и това се окаже възможно и изгодно за нас?

Изобщо във формулировките би следвало да се откряне вратата за приемлива и изгодна за нас гъвкавост.

6. Би следвало по-пряко да се посочи връзката на мероприятията и дейностите, предвидени в програмите, с международната специализация на българския национален стопански комплекс.

7. Явно недостатъчно е казаното в програмите за трудностите, които ще срещнем по пътя на тяхното изпълнение, за сложността на приспособяването към нови за нас страни и пазари, за необходимостта от вариантност и маневреност в подхода към решаването на всяка конкретна задача, за осигуряване на условия за нейното решаване и при възникване на непредвидени трудности.

8. Две допълнения към задачите, които ще решаваме с изпълнението на комплексните програми:

а/ Да съдействуваме с политико-дипломатически средства за повишаване ролята на Ангола, Мозамбик, Етиопия и НДР Йемен в Организацията за африканско единство и движението на необвързаните страни.

- 8 -

6/ Да осъществяваме с представители на тези страни на двустранна основа съвместни научно-теоретични и научно-популярни разработки на основни проблеми на развитието на революционния процес в условията на политиката със социалистическа ориентация.

Policy Statement on the Bulgarian relations with Angola, Ethiopia, Mozambique and PDR of Yemen, October 1978[1]GENERAL CONSIDERATIONS 1. □On the political significance of the relations between the People's Republic of Bulgaria with Angola, Ethiopia, Mozambique, the People's Democratic Republic of Yemen.In political terms expanding and deepening our relations with the developing countries is very important. These relations provide the most powerful means of actually strengthening the union between socialism and the national liberation movements, and thus the anti-imperialist potential of these newly-liberated countries, and reinforcement of their socialist development, and thus the expansion of the world socialist system. The political course that Angola, Ethiopia, Mozambique and the People's Democratic Republic of Yemen are most likely to follow is to establish a people's democratic power with the majority participation of the radical political forces; the latter are guided in their activity mainly by Marxist-Leninist theory, rather than by nationalist and religious views. Such a power might be expected to carry out the functions of the dictatorship of the proletariat. We are aware of the fact, however, that these countries have just undertaken the deep restructuring of society; therefore regressive turnings are likely to happen.The situation in the developing countries nowadays is particularly complicated and antagonistic; there has been a growing gap between them in terms of their political development, as well as other spheres of social life. Nasser's and the Baasist [2] centrist model of social development proved to be less sustainable and viable. This political model resulted in the rise of political regimes, whose social backing was the petty bourgeoisie in the towns and villages, its representatives among the civil servants and state officials and, to a certain degree, its representatives among the proletariat, who have not yet become aware of their class interests and historic mission. In ideological terms, these regimes, despite manifesting some evolutionary development, adhere to a specific mixture of socialist, nationalist and religious views.One of the options of these regimes' evolutionary development was presented by its so called "right variant," which was the case with Egypt, i.e. a re-birth (re-establishment) of the bourgeois social order on a state and capitalist basis.Considerable importance is nowadays attached to the issue of integrating these countries within the socialist system of the world economy. That is why getting these countries involved in the socialist international division of labor is assuming the significance of an issue of the highest priority for Bulgaria's foreign policy.We must actively contribute to this process and support all political forces whose endeavors are directed at building a socialist society. These countries are willing to overcome the misinterpretation of socialism as a social order, providing for the development of a large state-owned sector of the economy and a cooperative form of agriculture, while preserving at the same time the petty bourgeoisie and the middle bourgeoisie in towns and villages. We must help these forces adopt a Marxist-Leninist ideological stance and political views. We do have accomplishments in this respect.2. □On the importance of economic relations with the countries, the programs for which are already developed.The problem with our economic relations with Angola, Ethiopia, Mozambique and the People's Democratic Republic of Yemen and their part of and share in Bulgaria's foreign trade is of growing importance nowadays. Of particular significance is the issue of meeting these demands of their national economies that determine the tasks and trends of our trade cooperation. First, these countries are a major source of raw materials for industrial and consumer goods, which our country has to import.Second, these countries are consumers of machines, equipment and other industrial items.Third, it is relatively less difficult for Bulgaria to settle payments for the imports from these countries, since payment may be arranged by exporting goods and services, such as special equipment, a complex of properties, etc. Moreover, cooperation with these countries will provide an extra impulse for the economic integration of the socialist countries on a multilateral basis and for the coordination of tasks and functions within COMECON.Taking into account the specific opportunities to further expand and deepen economic relations with the developing countries, we must admit that their share in Bulgaria's foreign trade has to increase considerably within the long run up to 1999 - 2000, bearing in mind the priority of the economic integration of the socialist countries, including our country.3. The effectiveness of relations and cooperation between Bulgaria and Angola, Ethiopia, Mozambique and the People's Democratic Republic of Yemen.This is undoubtedly the next problem of extreme significance that must be given due attention when discussing the programs.Major trends for importing must be the following: mineral and vegetative raw materials and the products necessary to

process them initially; major produce from tropical agriculture, and tropical and subtropical materials and products; industrial goods, in which the developing countries have gained a competitive edge against the capitalist ones. Major tasks of exporting must be the following: establishing such industries that will contribute to meeting the demands of Bulgaria's economy and also help the newly-liberated countries and multi-lateral trade (Bulgaria and the other COMECON countries/ developing countries). A major trend in providing assistance by exporting to these countries must be to create an environment that will facilitate economic cooperation in the future. Another new prospective trend in economic, scientific and technological cooperation between Bulgaria and the so far mentioned developing countries is the export of patents and licenses, scientific and technological documentation, consulting services. Investing in our machine-building industry is yet another prospective trend, since through imports Bulgaria will be supplied with raw materials from the developing countries, including the development of deposits by providing compensations. Other more traditional forms, such as trade agreements and Bulgaria's assistance in building industrial and agricultural properties, should be further developed and improved, since they have previously proved to be fruitful forms of cooperation. It is also necessary that our organizations be prompted to more actively participate in the setting up of joint ventures in commercial and manufacturing companies; the latter may be bilateral or multilateral, with other COMECON countries. [...]

II. Some more specific issues for consideration

8. Two additional points to add to the tasks that are to be performed under the comprehensive programs:

a) We should back up Angola, Ethiopia, Mozambique and the People's Democratic Republic of Yemen by political and diplomatic means, and help them enhance their position and role in the Organization for African Unity and the Movement of the Non-aligned Countries.

b) Joint research in science, technology and academic studies of the major issues of the revolutionary process under the conditions of the adopted pro-socialist orientation must be carried out on a bilateral basis. [...]

[1] The document was prepared for the forthcoming T. Zhivkov's visit to these countries in Mid-October 1978.

[2] BAAS - Ruling political parties in Syria and Iraq.

[Translated by Assistant Professor Kalina Bratanova; Edited by Dr. Jordan Baev]